

REFERAT Miljø- og teknikudvalget 2022-2025 d. 04-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 04. marts 2025 kl. 16:00

Mødested E.3.16

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Orienteringssag om bygningsvedligehold 2025.....	4
Opdatering af klimahandleplan.....	7
Energistrategi - endelig vedtagelse.....	9
Godkendelse af proces for den lokale grønne trepart.....	12
Miljøtilsynsplan for 2025.....	16
Nyt vandløbsregulativ for Gudenåen.....	18
Bæredygtig vandforsyning i Randers Kommune.....	21
LED-skærme på tårnpyloner ved Randers Storcenter.....	24
Kollektiv trafik, køreplan 2025/2026.....	26
Ansøgning til cykelpulje 2025.....	28
Stibro i Fårup - valg af midlertidig løsning samt bevilling.....	31
Ansøgning om landzonetilladelse - Lindevej 11, Linde.....	33
Asbesthåndtering - ændring af ordning 2025.....	35
Anmodning fra Claus Berggren, Venstre, vedr. Houmarksvej 136, Bjergby.....	37
Forslag fra byrådsmedlem Jens Peter Hansen om ensartede regler for behandling af miljøgodkendel	39
Gensidig orientering.....	40

Punkt 23: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-49-23

Beslutning

Intet forfald til mødet.

Jens Peter Hansen deltog via Teams.

Udvalget besluttede ikke at behandle sag nr. 38.

Punkt 24: Orienteringssag om bygningsvedligehold 2025.

82.07.00-P20-5-24

Resumé

Forvaltningen har ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale bygninger. Det gælder både den løbende, daglige drift og vedligeholdelse af bygningerne, den planlagte, større bygningsvedligeholdelse, samt vedligeholdelse, der opstår akut.

Med sagen gives en orientering om direktionens prioritering af midlerne til bygningsvedligehold i 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget.

1. at orienteringen om bygningsvedligehold tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Randers Kommune råder over mere end 500.000 etage m² fordelt på mere end 300 lokaliteter.

I 2025 er der afsat et samlet driftsbudget på 190,7 mio. kr. til de kommunale bygninger samt et anlægsbudget til bygningsvedligehold, energibesparende foranstaltninger og brandteknisk gennemgang på samlet 72 mio. kr.

Driftsbudgettet for de kommunale bygninger dækker udgifterne til den løbende, daglige drift, mindre reparationer, renhold, udenomsarealer, el, vand, varme, alarm og sikring, Rådhuservice, rengøring samt husleje. Anvendelsen af driftsbudgettet reguleres via Service Leverance Aftalerne (SLA) med tilhørende grænsefladebeskrivelser, som er godkendt af miljø- og teknikudvalget (MTU 31/1-23, pkt. 17) og forelagt fagudvalgene efterfølgende. Derudover er der i få tilfælde enkeltstående aftaler på enkeltadresser. SLA'erne fastlægger serviceniveauet, mens grænsefladebeskrivelserne tydeliggør den formelle ansvarsfordeling.

Anlægspuljen til bygningsvedligehold dækker udgifterne til den planlagte, akutte, og genoprettende vedligehold af bygningerne, samt vedligehold af tekniske installationer. Udvendigt bygningsvedligehold omfatter under et, det der kaldes klimaskærmen. Det vil sige alle udvendige bygningsdele som f.eks. tag, facader, døre, vinduer, fundamenter og skorstene. Indvendigt bygningsvedligehold omfatter vedligehold af samtlige indvendige overflader herunder vægge, lofter og gulve. Tekniske installationer omfatter vand-, varme- og sanitetsinstallationer samt ventilation, elevatorer, handicapflite og belysning på og i bygningen.

Anlægspuljen til energibesparende foranstaltninger er lånefinansieret og anvendes til investeringer i henhold til Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier (BEK nr. 1238 af 15/12/2011) §2, nr. 6 som oplister, hvad der forstås ved energibesparende foranstaltninger. Der kan f.eks. være tale om energioptimering af belysning, varmeanlæg, ventilationsanlæg, tekniske anlæg og bygninger. Investeringerne skal som udgangspunkt være rentable. Det vil sige, at der skal være en positiv businesscase ved igangsættelse af energiinvesteringerne.

I budget 2024-2027 blev der afsat en ramme på i alt 10 mio. kr. fordelt med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2024 til 2027 for at sikre, at de kommunale bygninger lever op til de gældende regler for brandsyn. Byrådet vedtog model for prioritering og finansiering af udgifter til den brandtekniske gennemgang og bygningsmæssige tilpasninger den 16. december 2024 (BY 16/12-24, pkt. 481).

I 2025 er der yderligere etableret en vedligeholdelsespulje til skoleområdets bygninger på 6,7 mio. under Ejendomsservice. Puljen finansieres ved en tilsvarende reduktion af rammebeløbet afsat til skoleudbygning i 2026-2027. Denne pulje indgår ikke i nedenstående tal, men udmøntes særskilt.

I relation til bygningsområdet forefindes desuden enkeltstående anlægsbevillinger til om- og tilbygninger samt nybyggeri, ligesom der er afsat anlægsmidler til forbedring af indeklima på henholdsvis børne- og skoleområdet. Disse bevillinger ligger under fagområderne og fremgår særskilt af kommunens anlægsbudget.

Nedenfor redegøres for direktionens prioriteringen af anlægspuljen til bygningsvedligehold i 2025.

Anlægspuljen til bygningsvedligehold

Der er afsat en årlig anlægspulje til bygningsvedligehold. I 2025 udgør budgettet 51,9 mio. kr., jf. økonomiafsnittet.

Tabel 1. Prioritering af midler til bygningsvedligehold i 2025

Kategori	Beløb mio. kr.
<i>Faste udgifter</i>	<i>20,6</i>
Administrationsudgifter inkl. Løn og IT	2,5
Udlæg retur - forsikringssager	-1,5
Energimærkning/attester	1,1
Kloak	0,8
Skadedyrsbekæmpelse	0,4
Pulje ny driftsholder*	4,0
Tekniske installationer (IT-systemer, serviceaftaler)	2,3
Pulje til tekniske Installationer (akut, IT-systemer)	4
Pulje til akut bygningsvedligehold	7
<i>Planlagt vedligehold</i>	<i>31,3</i>
Planlagt vedligehold af kommunale bygninger	26,2
Planlagt vedligehold af tekniske installationer	2,6
Renovering af skoletoiletter	2,5
<i>I alt</i>	<i>51,9</i>

*Randers Kommune er pr. 1 januar 2025 overgået til ny driftsholder på kommunens ældreboliger og botilbud, hvorfor planlægningen på området er skubbet til ultimo 2025. Puljen er afsat til stadig at kunne løse de tidligere planlagte opgaver på ældre- og socialområdet.

Samlet set er der således planlagt udgifter svarende til budgettet i 2025.

Det afsatte beløb til færdigrenovering af skoletoiletter er til planlagte toiletrenoveringsprojekter på skoleområdet. Der forventes afsat et tilsvarende beløb på 2,5 mio. kr. i 2026 til færdigrenovering af skoletoiletter.

Grundet bygningernes faldende vedligeholdelsesstand ses en stigning i udgifterne til akut vedligehold. I 2025 er der på den baggrund prioriteret 11 mio. kr. til akutoptståede vedligeholdelsesopgaver.

De planlagte vedligeholdelsesprojekter gennemgås nedenfor.

Vedligeholdelsesprojekter

Kommende vedligeholdelsesopgaver prioriteres af direktionen, med afsæt i en byggefaglig vurdering fra forvaltningen med fokus på behov og individuelle lokale behov. Overordnet er det afgørende hensyn at sikre bygningernes funktionalitet, samt at de sikkerhedsmæssige forskrifter efterleves. Herefter prioriteres:

- vedligehold af klimaskærmen (bl.a. tag, vinduer, døre og facade) samt de tekniske anlæg (bl.a. vand- varme- og sanitetsinstallationer).
  - Klimaskærmen på daginstitutioner, skoler, plejehjem og bosteder prioriteres først, hvorefter de administrative bygninger og kulturområdet prioriteres.
- vedligehold af indvendige overflader og bygningsdele, herunder det visuelle og æstetiske, men også levetidsforlængende opgaver. Over en længere årrække har der ikke været midler til at prioritere vedligeholdelsesopgaver indenfor dette område.

Der foretages løbende bygningssyn på alle bygninger baseret på en behovsvurdering. Forvaltningen er i gang med at implementere et nyt pointsystem i henhold til KL's nøgletalssamarbejde. Forventningen er, at der ultimo 2025 vil

foreligge en ny samlet vurdering af kommunens bygningsmasse på baggrund af det nye pointsystem.

Bygningernes generelle vedligeholdelsesstand betyder, at der er et stort og stigende behov for akut vedligehold. Beløbet der afsættes til akut vedligehold stiger derfor årligt, hvorved der, alt andet lige, løbende bliver færre midler at prioritere til planlagt vedligehold, som også kan kategoriseres som forebyggende bygningsvedligehold. Konsekvensen af dette bliver, at efterslæbet øges og den gennemsnitlige vedligeholdelsesstand på bygningsmassen falder år for år. I takt med, at standarden falder, stiger risikoen for følgeskader herunder bl.a. fugt, dårligt indeklima og skimmelsvamp. Der kommer således flere og flere store genopretningsopgaver og kommunen ser ind i en periode med flere store genoprettende vedligeholdelsesprojekter på en række kommunale bygninger herunder bl.a. flere skoler, hvor der er behov for genoprettende vedligehold af tag og andre facaderenoveringer.

På trods af, at budgettet stiger de kommende år som følge af den 10-årig investeringsplan forventes de estimerede udgifter dog at stige mere end budgettet i samme periode. Der vil derfor forventeligt være behov for en endnu hårdere prioritering i de kommende år. Her er det vigtigt at bemærke, at bl.a. nye og skærpede lovkrav på bygningsområdet, så som Asbestbekendtgørelsen, øgede krav til håndtering af nedbrudte byggematerialer, samt kommende EU-direktiv for nedbringelse af CO2, bl.a. er noget af det, der vil forhøje udgifterne til byggerier.

Der er i 2025 planlagt vedligeholdelsesprojekter for 31,3 mio. kr.

Bilag 1 indeholder en oversigt over planlagte vedligeholdelsesprojekter i 2025.

Økonomi

Budgettet til bygningsvedligehold er afsat som en årlig anlægspulje.

I den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet er der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. I budget 2024-2027 blev der givet et ekstra løft til bygningsvedligehold på 5,0 mio.kr. i 2024 og 2025. Det ekstra løft er med budgetaftalen for 2025-2028 videreført i 2026. De ekstra midler skal anvendes til nødvendig genopretning og indhentning af det vedligeholdelsesmæssige efterslæb, som i dag eksisterer på en række af kommunens bygninger.

Omvendt er der i 2023, grundet investeringer i fremrykkede projekter, fremrykket budget til 2023 fra årene 2024-2026. Der er fremrykket 6,5 mio. kr. fra hvert af årene 2024-2026 svarende til i alt 19,5 mio. kr.

I 2025 udgør budgettet 51,9 mio. kr.

Med budgetaftalen for 2025-2028 blev det besluttet, at udgifter til konvertering af kommunale bygninger til fjernvarme skal afholdes af de afsatte midler til bygningsvedligehold.

Der forventes en overførsel fra 2024 til 2025 på 15,8 mio. kr. som følge af tidsforskydninger i igangsatte/planlagte projekter. Overførslen er dermed allerede disponeret til projekter, som blev prioriteret i 2024.

Tabellen nedenfor viser budgettet til bygningsvedligehold i perioden 2026-2032.

Tabel 2 Oversigt over budget til bygningsvedligehold 2026-2032 (mio. kr. i 2025-priser)

Oversigt over budget til bygningsvedligehold.

2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
54,3	58,3	60,7	60,7	60,7	60,7	60,7

Bilag

Bilag 1 Planlagt vedligehold 2025.pdf

Bilag 2 Orientering om bygningsvedligehold for perioden 2024_2025 til udvalg.pptx

Punkt 25: Opdatering af klimahandleplan

01.30.00-P15-1-24

Resumé

Randers Kommune arbejder aktivt for en grøn omstilling, hvor alle områder i den kommunale forvaltning bidrager til at reducere CO₂-udledningerne. Klimaplanen sætter retningen, og med en kommende opdatering i 2025 er der behov for bred politisk forankring.

I denne sag inviteres de politiske udvalg til at drøfte, hvordan deres fagområder bedst kan understøtte den grønne omstilling, særligt inden for transport, energi, landbrug, byggeri og cirkulær økonomi. Indsatsen skal både ske gennem strategiske tiltag og konkrete løsninger, der integreres i den daglige drift.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at udvalget drøfter, hvilke tiltag og indsats inden for udvalgets fagområder, der skal prioriteres i arbejdet med klimaplanen

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Sammen om et bæredygtigt Randers – Ingen kan bidrage til alt, men alle kan bidrage med noget!

I maj 2021 vedtog byrådet Klimaplan 2050 – en ambitiøs plan, der sætter retningen mod en grønnere og mere bæredygtig fremtid. Klimaneutralitet kræver en bred og helhedsorienteret indsats, og kommunen har allerede taget store skridt. Men hvis der for alvor skal skabes varig forandring, er det afgørende, at klimaplanen forankres bredt og anvendes aktivt på tværs af fagområder og forvaltninger. Planen opdateres hvert fjerde år for at sikre, at den afspejler nye teknologier, politiske prioriteter og lokale initiativer. Klimaplanen står overfor en opdatering og re-certificering i 2025.

Regeringens mål om at reducere Danmarks CO₂-udledninger med 70 % inden 2030 og opnå klimaneutralitet i 2045 sætter en tydelig ramme for den grønne omstilling. Randers Kommune tager aktiv del i denne omstilling og har allerede reduceret udledningerne med 52 % fra 1990 til 2022.

Der er dog forskel på, hvor langt kommunen er nået inden for de forskellige sektorer. Energiområdet har taget store skridt og reduceret udledningerne med 70 % siden 1990, primært som følge af omstillingen fra kul til biobrændsel i kraftvarmeværkerne. Til gengæld har det været vanskeligere at omstille og nedbringe udledningerne fra både transport og landbrug. Hertil kommer klimaaftrykket fra forbrug af varer, som fortsat er højt.

For at styrke klimaarbejdet har forvaltningen gennem efteråret inddraget en bred vifte af aktører, herunder borgere, virksomheder, unge, NGO'er samt kommunens ledere og medarbejdere. Senest har et temamøde med byrådet sat fokus på opgaven med at identificere de områder, som der fortsat mangler at reducere CO₂ udledninger. Næste skridt er at inddrage de politiske udvalg for at sikre, at klimaplanen forbliver relevant, forankret og handlekraftig.

Alle dele af den kommunale organisation spiller en rolle. Nogle gennem strategiske og strukturelle løsninger, andre gennem borgerrettede initiativer. Ved at samarbejde på tværs af fagområder kan vi sikre en effektiv og helhedsorienteret indsats.

Med denne sagsfremstilling lægges der op til, at det politiske udvalg drøfter, hvordan deres fagområder bedst kan bidrage til at reducere CO₂ udledningerne i kommunen, og hvilke indsatsområder de ser integreret i den daglige drift og kerneopgaver.

Forvaltningen kan med fokus på de store udledningsområder og med indsigter fra efterårets inddragelsesproces fremhæve følgende centrale indsatsområder.

Transport

Transportsektoren udgør ca. 30 % af kommunens samlede CO2-udledninger. Nedbringelse af antallet af fossildrevne køretøjer, tilskyndelse til mere bæredygtige transportvaner og elektrificering er nøglerne til reduktion.

Energisektoren

Energi står for ca. 20 % af CO2-udledningerne. Omstillingen skal ske gennem skift til vedvarende energi, biogas og udfasning af olie- og naturgasfyr samt effektivisering af energiforbruget i landbruget, virksomheder og husholdninger.

Landbrug og arealanvendelse

Landbruget er den største udleder (50 % af kommunens samlede CO2-udledninger). Fokus er på biodiversitet, skovrejsning, udtagning af lavbundsjord samt samarbejde med landbruget om reduktion af husdyrrelaterede udledninger.

Bygge- og anlægssektoren (CO2-udledninger udenfor Randers Kommune)

Sektoren står for 22 % af Danmarks samlede udledninger, men kun 0,17% af materialerne genbruges. Der er behov for at fremme cirkulært byggeri, genbrug og bæredygtige materialer i nybyggeri og renoveringer.

Genbrug og genanvendelse (CO2-udledninger udenfor Randers Kommune)

Der indleveres ca. 500 kg tekstil på genbrugspladserne i Randers om dagen. Der er stort potentiale i at styrke kommunikation og samarbejde om genbrug af tekstiler. Samtidig ses en stor koncentration af plastproducerende virksomheder i kommunen. Et kg genanvendt plast sparer klimaet for 3kg CO2, hvorfor et styrket fokus og samarbejde om lokal cirkulation af plast vil understøtte arbejdet med de indirekte udledninger.

Ovenstående indsatsområder skaber et solidt fundament for, at Randers Kommune kan bidrage aktivt til de nationale klimamål.

I vedhæftede bilag præsenteres en oversigt over de centrale indsatsområder, hvor de enkelte fagområder kan spille en nøglerolle og skabe maksimal effekt.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Oplæg MTU 4 marts 2025.pptx

Indsatskatalog - bilag 1

Punkt 26: Energistrategi - endelig vedtagelse

00.17.00-G01-2-23

Resumé

Energistrategien skal sætte retning for den fremtidige udvikling af vedvarende energi, og det samlede energisystem i Randers Kommune. Samtidig skal energistrategien kunne rummes i den kommende revision af klimaplanen og kommuneplanen. Energistrategiarbejdet er igangsat af byrådet i januar, og forvaltningen har i processen samarbejdet med Aalborg Universitet.

Energistrategien har efter byrådets godkendelse af forslaget d. 28. oktober 2024, været i 8 ugers offentlig høring og, der er i høringsperioden modtaget 2 hørings svar. Hørings svarene har ikke givet anledning til at ændre i forslaget til energistrategi.

Energistrategien fremlægger principper for en fremtidig udbygning af energianlæg i Randers Kommune, så der opnås mere lokalt ejerskab, mere værdiskabelse, arealforbruget mindskes og kulstofbalancen styrkes. Randers Kommune har med energistrategien et ønske om at kunne blive selvforsynende med energi og derefter blive klimaneutral inden 2045.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at svar på bemærkninger fra høringsperioden godkendes.
2. at Energistrategi Randers godkendes.

Beslutning

1. at indstilles godkendt
2. at indstilles godkendt med 6 stemmer for og 1 imod. Imod stemte Frank Nørgaard.

Udvalget besluttede, at forvaltningen skal skrive en kort tilføjelse til energistrategi om muligheden for lagring af energi, så denne indgår i behandlingen af sagen i byrådet.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog i januar 2024 (pkt. 11 og 12) at igangsætte udarbejdelse af "Energistrategi Randers" og arbejde for en styrkelse af energifællesskaber. Forvaltningen har derefter i samarbejde med Aalborg Universitet arbejdet med begge områder.

Energistrategien har efter byrådets godkendelse af forslaget 28. oktober 2024 været i 8 ugers offentlig høring. Der er i høringsperioden modtaget hørings svar fra EVIDA og ENERGINET. Hørings svarene har ikke givet anledning til at ændre i forslaget.

EVIDA spørger hvor stor en rolle træflis vil have i den fremtidige el- og varmeproduktion. Forvaltningen svarer EVIDA, at det er den lokale produktion af biomasse, der afgør i hvilket omfang der kan anvendes biomasse til energi i fremtiden. Energistrategien søger en balance imellem mulig produktion og forbrug, på den måde vil forbruget være bæredygtigt, da det samlede biomasseforbrug i kommunen kan leveres fra egne arealer.

ENERGINET spørger om Randers Kommune med Energistrategien har tænkt sin rolle ind i en større dansk eller sågar europæisk kontekst. Forvaltningen svarer ENERGINET, at kommuner som Randers, der har forudsætningerne til selvforsyning og eksport og kan levere udover den gennemsnitlige danske kommune, er nødvendige for at f.eks. bykommunerne kan opfylde deres del af CO2 reduktionen i Danmark. Det handler om at tage en del af ansvaret for fællesskabet, i dette tilfælde Danmark og levere til energisystemet, med udgangspunkt i en lokal værdiskabende energiproduktion i Randers Kommune.

Energistrategi Randers sætter retningen for den fremtidige udvikling af vedvarende energi, og det samlede energisystem i Randers Kommune. Samtidig skal energistrategien kunne rummes i den kommende revision af klimaplanen og kommuneplanen.

Energistrategi Randers har som bærende tema at arbejde for klimaneutralitet i 2045. For at det kan lykkes, indeholder energistrategien et scenarie for selvforsyning af energi inden 2045, og efterfølgende mulighed for eksport af grøn energi.

Siden januar 2024 er der kommet ny lovgivning, nye vejledninger og nye afgørelser, som har haft direkte indvirkning på mulighederne for udbygning af vedvarende energi og lokalt ejerskab til vedvarende energi. Energistrategi Randers har derfor en overordnet tilgang til vedvarende energi og definerer de principper, som vil sætte retning for fremtidige energiprojekter, for at klimaneutralitet også er en realistisk mulighed.

Klimaneutralitet er tæt forbundet med kommunens arealdisponering, da sol- og vindenergi optager arealer, og dermed regeringsaftalen om den grønne trepart fra nationalt hold, bliver inddraget flere arealer til skovrejsning og udtagning af lavbundsgrunde.

Energistrategi Randers påvirkes af meget anden planlægning, og viser alene retningen for fremtidige beslutninger om vedvarende energianlæg. Energistrategi Randers skal samtidig opnå mest muligt værdiskabelse på flest mulige områder.

Vedvarende energi vil i fremtiden være en af flere bærende søjler i en bæredygtig balance i det samlede energisystem, så byer, erhverv, åbent land, landbrug, skove og vild natur kommer i balance. Derved kan klimaneutralitet i 2045 blive en realistisk mulighed.

Energifællesskaber og lokalt ejerskab til vedvarende energi er med ankestyrelsens afgørelse i sagen fra Tønder blevet et juridisk mere afklaret område. Øget lokalt ejerskab til vedvarende energi, kan i fremtiden ske via ejerskab til jorden eller via ejerskab til de opstillede energianlæg, og skal derudover ske på alm. markedsvilkår. Modeller for Energifællesskaber handler derfor om muligheden for at eje i fællesskab. Forvaltningen vil arbejde for at området sikres én indgang for borgerne.

Principperne i Energistrategi Randers handler om at få skabt balance, så der er grundlag for at være selvforsynende med energi, samt kunne forædle biomasse til fossilfrie brændstoffer, så den del af energiforbruget som ikke kan elektrificeres, kan forsynes med fossilfri brændstof fra egenproduktion inden for kommunegrænsen.

Principper i energistrategien er:

- Visionen er klimaneutralitet i 2045 for scope 1 og 2
- Målet er selvforsyning, og derefter eksport af vedvarende energi
- Sikre mere lokalt ejerskab og øge værdiskabelsen i kommunen
- At CO₂ udledningen skal reduceres mest muligt
- At arealforbruget til vedvarende energi (VE) skal minimeres mest muligt
- At biomasseforbruget til energi, skal være bæredygtigt
- At overskudsvarmen skal opsamles, når det giver mening
- At biogent CO₂ skal opsamles
- At industritage skal bruges til solceller

Alle tilgængelige stedbundende ressourcer skal i spil ved selvforsyning. Biomassen skal bruges i en bæredygtig balance, hvor det er den mulige egenproduktion af biomasse, som er bestemmende for det maksimale forbrug af biomasse inden for kommunegrænsen. Selvforsyning ved hjælp af sol, vind og biomasse er grundstenene i energiproduktionen. Efterfølgende giver de tre grundsten mulighed for at producere forskellige grønne brændstoffer og gasser.

El fra sol og vind samt biogas fra biomasse, kan i forskellige kombinationer og processer blive til grønne flydende brændstoffer, som er nødvendige for en grøn omstilling af transport, fly, skibe og industri. Uden produktion af de flydende grønne brændstoffer og gasser, bliver Randers Kommune som samfund ikke reelt selvforsynende, men vil fortsat være afhængig af import fra andre producenter.

Randers Kommune som virksomhed vil via egne indkøb løbende udfase kommunens fossile energiforbrug. Kommunen ønsker at understøtte udviklingen med aktiv deltagelse i lokale ejer- og energifællesskaber og aktivt arbejde for fossilfri energiforbrug i selskaber, hvor kommunen har ejerandele og/eller bestemmelsesret.

Kommunens indkøbspolitik er værktøjet til at nå målet, da det er indkøbspolitikken som bestemmer hastigheden imod et fossilt frit energiforbrug for kommunen som virksomhed. Kommunens handlinger og aktiviteter til at nå målet beskrives i Klimaplan Randers.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Svar på bemærkninger fra høringsperioden.

Energistrategi_WT

Hørings svar fra høringsperioden

Punkt 27: Godkendelse af proces for den lokale grønne trepart

00.22.04-A30-2-22

Resumé

Fra 2025 og de kommende år deltager Randers Byråd i 3 lokale grønne treparter med det formål at få udarbejdet og opdateret en omlægningsplan forankret i kommuneplanen. I regi af de 3 lokale grønne treparter skal der i oplandene til Randers Fjord, Mariagerfjord og Limfjorden opnås enighed mellem de deltagende kommuner, landsbrugsrepræsentanter og DN repræsentanter om, hvilke arealer, der skal udpeges som områder, hvor der kan opnås statsstøtte til omlægning af lavbundsjord, vådområder, ny natur og skove.

I nærværende sag foreslås proces og tidsplan for dette arbejde godkendt. Den overordnede tidsplan er fastsat af staten og indebærer, at byrådene i de 3 oplande skal have vedtaget hver deres egen første omlægningsplan inden udgangen af 2025.

I sagen præsenteres ligeledes forslag til de principper, der skal anvendes til udpegningen af de egnede omlægningsarealer i de 3 lokale grønne treparter som Randers byråd deltager i.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget

1. at processen og tidsplanen for udarbejdelse af byrådets omlægningsplan godkendes.
2. at byrådet anmoder de lokale grønne treparter om at inddrage de i sagen foreslåede principper i deres endelige forslag til principper for omlægningsplanerne.

Beslutning

1. at indstilles godkendt.
2. at indstilles godkendt med 6 stemmer for og 1 imod. Frank Nørgaard stemte imod.

Frank Nørgaard bemærkede følgende:

Dansk Folkeparti kan ikke godkende de nævnte principper som bl.a. gør at Randers Kommune skal tage større arealer ud for at nå en god økologisk målsætning i fjorden, efter Viborg Kommune har omlagt kloakering til Nørreå, Gudenå og Randers Fjord.

Sagsfremstilling

Med "Aftale om et Grønt Danmark" og "Aftale om Implementering af et Grønt Danmark" får kommunerne en central rolle med ansvar for planlægning og implementering af den ambitiøse arealomlægningsindsats målrettet markante CO₂ reduktioner, god økologisk tilstand af havmiljøet og mere og bedre sammenhængende natur.

Byrådets opgave er underopdelt i 3 hovedindsatser:

1. vedtagelse af principper for arealomlægningen.
2. vedtagelse af omlægningsplanen for Randers kommune.
3. gennemførelse af arealomlægning via konkrete projekter finansieret af staten og i et frivilligt samarbejde med lodsejerne.

Nærværende sag omfatter punkterne 1 og 2.

Arealomlægningen omfatter på nationalt plan omlægning af landbrugsjord:

- til lavbundslande, der binder CO₂ svarende til 140.000 ha på landsplan.
- til skovrejsning på 250.000 ha, der binder CO₂ og giver en kvælstof reduktion.
- til lavbund – og vådområder der giver en kvælstof reduktion.
- til ny sammenhængende natur, omfattende 20 % beskyttet og 10 % stærkt beskyttet natur ud af det samlede areal.

For at sikre udrulning af den nationalt aftalte arealomlægning, skal kommunerne udarbejde dynamiske omlægningsplaner senest i 2025, der angiver de arealer, som kan opnå statslig støtte til en omlægning. Omlægningsplanen skal således

udpege, hvilke landbrugsarealer, der kan tages ud af drift og overgå til andre formål, og skal udarbejdes som kommuneplantillæg.

Nedenfor er angivet forslag til processen for udarbejdelse af den første omlægningsplan afstemt med de nationale tidskrav og det forhold, at byrådet deltager i 3 lokale grønne treparter, der skal koordinere internt og indbyrdes.

Tidsplan

Indledende beslutninger, januar-maj 2025

I perioden januar til maj 2025 foreslås jf. den nationale grønne trepart, følgende tids- og aktivitetsplan.

Januar - februar

- Byrådet udpeger deres repræsentanter til de 3 lokale grønne treparter. Byrådet har udvalgt Karen Lagoni og Nils Erik Christensen, som deres repræsentanter.

Marts

- Byrådet behandler Randers Kommunes forslag til principper, der er retningsgivende for udpegning af arealer i omlægningsplanen.
- De lokale Grønne treparter vedtager de endelige principper, der er retningsgivende for udpegning af arealer i omlægningsplanen.

April

- Det grønne råd har anmodet om at komme med deres bud på vigtige områder for naturen og mere biodiversitet. Forvaltningen foreslår, at dette sker senest 1. april 2025 og dette forelægges MTU i april

Maj

- Byrådet behandler de endelige Principper, der er retningsgivende for udpegningen af arealerne i omlægningsplanen.

Udarbejdelse af udkast til omlægningsplan, juni-september 2025

Juni

- De lokale grønne trepart-sekretariater og kommunerne udarbejder herefter i tæt dialog udkast til omlægningsplanerne for hver af de 3 oplande baseret på de kommunale udkast til omlægningsplaner (juni - sept.).
- MTU godkender udkast til kommunal omlægningsplan

Juni - Sept.

- De lokale grønne trepart-sekretariater og kommunerne udarbejder herefter i tæt dialog udkast til omlægningsplanerne for hver af de 3 oplande baseret på de kommunale udkast til omlægningsplaner (juni - sept.).

Vedtagelse af omlægningsplan, oktober-december 2025

Okt. 2025

- De lokale grønne treparter godkender udkast til Randers Kommunes del af de kommunale omlægningsplanerne (3 indstillinger fra 3 lokale treparter)

Okt. - Nov. 2025

- Forvaltningen udarbejder udkast til den juridisk bindende omlægningsplan afstemt med retningslinjer og temaer i kommuneplanen og baseret på de godkendte input fra de 3 lokale grønne treparter

Dec. 2025

- Byrådet behandler den endelige omlægningsplan for Randers kommune baseret på indstillingerne fra de 3 lokale Grønne Treparter.
- Byrådet behandler forslag til, hvordan omlæggelsesplanen forankres i kommuneplanen til offentliggørelse.

Retningsættende principper for udpegning af arealer i omlægningsplanen

Som det er beskrevet ovenfor, er det de lokale grønne trepartar, der laver hver deres indstilling til byrådet omkring udpegningen af de arealer, som kan indgå i den endelige omlægningsplan.

Deres udpegninger vil være baseret på fælles principper, der er retningsættende for udpegning af arealer i omlægningsplanen. Disse principper er det første som de lokale grønne trepartar skal blive enige om. Nedenfor er angivet forvaltningens forslag til disse principper.

Staten udmelder først i 2025 kravene til de lokale grønne trepartar, i forhold til kvælstof (N) reduktionen pr. opland og CO₂ reduktionskravet pr. kommune. Kravene til kvælstof reduktion pr. opland skal være opfyldt senest i 2030. Såfremt en statslig vurdering af indsatsen i de lokale grønne trepartar i 2027 viser, at kvælstof reduktionskravet ikke forventes tilgodeset i 2030, vil staten indføre national miljøregulering af kvælstof forbruget på mark niveau benævnt "markregulering". Det vil være muligt at omlægge så meget areal til lavbund og vådområder i de 3 oplande, at en ny markregulering ikke er nødvendig, hvilket vil give de bedste forudsætning for produktion på de tilbageværende "Høj jorde".

Da kvælstofreduktionen udmeldes pr. opland og skal opfyldes pr. opland, skal de 3 lokale grønne trepartar, som byrådet deltager i, afklarer, hvordan N reduktionen fordeles mellem kommunerne flere gange. Første gang i forbindelse med udarbejdelsen af den første omlægningsplan i 2025 og dernæst i årene 2026-2030 i takt med, at de konkrete projekter aftales med lodsejerne. Dvs. de lokale grønne trepartar vil være aktive indtil de statslige N og CO₂ krav er tilgodeset.

Da omlægningsindsatserne skal foretages af Randers byråd og foregå i Randers Kommune anbefales det, at anbefalingerne til de 3 lokale grønne trepartar i relation til udvælgelse af principperne er de samme. Anbefalinger som ligeledes er begrundet i det forhold, at de anbefalede principper vil sikre den størst mulige effektivitet, synergi og merværdi for de arealer i Randers Kommune, som udpeges og dermed kan komme i spil til omlægning og udbetaling af statsstøtte.

Opfyldelsen af de nationale krav til udpegning af 140.000 ha lavbund frem mod 2027/2030 nationalt vil for Randers Fjord oplandet, hvis indsatsen skal afspejle oplandets andel af det samlede areal i Danmark, give et forventeligt krav om omlægning af 26.000 ha i hele oplandet. I Randers kommune findes 4 - 5.000 ha egnet lavbund.

Der er således behov for mere areal i det åbne land, end der er til rådighed, hvis alle de nationale og lokale visioner og politikker skulle gennemføres 1 til 1. Der er derfor afgørende, at de udpegede arealer i omlægningsplanerne er så effektive som mulige i relation til de statslige fastsatte formål, nemlig CO₂ binding, et rent havmiljø og øget biodiversitet.

Det er derfor forvaltningens forslag, at der i principperne for udvælgelse af egnede arealer til omlægning skal lægges vægt på at udpege:

- De mest effektive arealer i forhold til CO₂ binding.
- De mest effektive arealer i forhold til Kvælstof optag.
- Arealer, der samlet giver flest mulige synergier i forhold kulstof, kvælstof, biodiversitet og grundvandsbeskyttelse.
- Arealer der også er omfattet af Gudenåplanen prioriteres højt.
- Skovrejsning på toppen af ådalene med fokus på beskyttelse af ådalsnatur og begrænsning af N udsivning til ådalene.
- Forhindre at der på markerne vil være behov for en national miljøregulering af kvælstof forbruget.

Forvaltningen skal gøre opmærksom på, at de foreslåede principper vil indebære, at Randers kommune vil komme til at bidrage væsentligt til omlægningen i forhold til lavbund og vådområder, idet kommunens geologiske og naturgivende forhold betyder, at Randers er den mest N effektive kommune og har mange meget CO₂ effektive lavbundslande.

Endeligt skal det bemærkes, at de foreslåede principper er indholdsmæssigt koordineret med embedsværket i de øvrige Gudenå kommuner.

Økonomi

Finansieringen af opgaven er 3 delt.

Omlægningsplanen:

Finansieringen af kommunernes opgaver i relation til omlægningsindsatsen fremgår af rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen. Der er afsat en samlet økonomisk ramme på 461,8 mio. kr. i 2025-2032, som fordeles i 4 puljer. Heraf fordeles den største pulje på i alt 314,8 mio. kr. via bloktilskuddet ved særskilt fastlagt fordelingsnøgle baseret på kommunernes kvælstofindsatsbehov og potentialet for udtagning af lavbundsjord i en 60/40 % fordeling.

Randers Kommunes andel af de 314,8 mio. kr. udgør 6,2 mio. kr. i perioden fordelt med 1,6 mio. kr. i 2025 faldende til 20.000 kr. i 2032.

Koordinering i den lokale grønne trepart

Her gives bistand fra de lokale grønne treparts sekretariater til forvaltningens arbejde, som betales af fælles statslige midler til at facilitere processerne i de lokale grønne treparter

Udrulning af aftalerne i den lokale grønne trepart

De nødvendige personaleressourcer til udrulningen af de konkrete arealomlægningsprojekter finansieres af staten fra projekt til projekt på basis af ansøgninger fra forvaltningen.

Bilag

Oplæg mtu 4. marts 2025. Grøn trepart process

Punkt 28: Miljøtilsynsplan for 2025

09.00.00-A00-2-24

Resumé

Forvaltningen har planlagt miljøtilsyn for 2025 i overensstemmelse med beskrivelserne angivet i punkt 104 på mødet i miljø- og teknikudvalget d. 5. august 2024 og målene fremlagt i punkt 121 på mødet i miljø- og teknikudvalget d. 2. september 2024.

Med udgangspunkt i de 8 vedtagne mål er det planlagt at gennemføre 232 miljøtilsyn i 2025, som bl.a. afspejler kravene i tilsynsbekendtgørelse herunder til tilsynsfrekvens og virksomhedernes miljørisikoscore samt deres lokalisering og miljøadfærd.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at vedlagte miljøtilsynsplan godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Miljøtilsynsplanen for 2025 er vedlagt som bilag.

Der er planlagt 232 miljøtilsyn, som er fordelt således, at der er 134 tilsyn på industriområdet og 98 tilsyn på landbrugsområdet. Dertil kommer 73 affaldstilsyn, som ligeledes fremgår af vedlagte miljøtilsynsplan for 2025.

Af punkt 121 på mødet i miljø- og teknikudvalget d. 2. september 2024 fremgår de 8 mål, som planlægningen har taget udgangspunkt i.

Udvælgelsen af virksomheder, der skal have tilsyn er fastsat ud fra:

- ”Basistilsyn”, som skal gennemføres for at leve op til de lovpligtige fastlagte tilsynsfrekvenser.
- ”Prioriteret tilsyn”, som gennemføres i tidsrummet mellem basistilsynene. De prioriterede tilsyn tager udgangspunkt i virksomhedens miljørisikoscore, det vil sige, virksomhedens:
  - Miljøledelse, systematik og miljøforbedringer
  - Regelefterlevelse herunder miljøadfærd
  - Håndtering og opbevaring af kemikalier og farligt affald, samt forhold, der har betydning for at forebygge forurening fra oplagret husdyrgødning
  - Emissioner til luft, jord- og/eller vandmiljø og husdyrbrugets størrelse
  - Sårbarhed (afstande til fx drikkevandsinteresser og natur)
- ”Kampagnetilsyn”, som er en tilsynskampagne, der er en afgrænset, målrettet og planlagt tilsynsindsats rettet mod en branche eller et miljøtema.

Opsummeret afspejler oversigten tilsynsfrekvens og miljørisikoscore, herunder virksomhedens miljøadfærd, risici i forhold til sundhed, natur og arter, drikkevand, jord og luft jf. mål 5. Gennemsnittet af gennemførte miljøtilsyn fra 2019-2024 er 191 miljøtilsyn, det betyder, at der i 2025 er planlagt 41 flere miljøtilsyn end gennemsnittet. I forhold til det lovpligtige antal tilsyn er der planlagt 34 flere miljøtilsyn i 2025.

På nuværende tidspunkt omfatter den vedhæftede oversigt over planlagte tilsyn ikke tilsyn på specifikke virksomheder, som er udpeget til tilsyn alene, fordi de er beliggende i områder med risiko for jordskred og oversvømmelse. Udpegningen af områderne er baseret på et oversigtskort over områder med risiko for jordskred udarbejdet af Geus, samt

de områder, som er i risiko for oversvømmelse baseret på Randers Kommunes kommuneplan. Da forvaltningen først i løbet af foråret 2025 vil have afsluttet vurderingen af risikoen for jordskred og oversvømmelser og indarbejdet dette i den samlede tilsynsplan. Det er forventningen, at der ikke er ret mange landbrug inden for områder med risiko for jordskred eller oversvømmelse, mens der vil være flere virksomheder. Forvaltningen har derfor udvidet antallet af tilsyn med 12 tilsyn på industriområdet, da disse sidste tilsyn forventes at ligge i områder med risiko for jordskred og oversvømmelse.

I 2025 er kampagnen på industriområdet ”tilsyn med nye virksomheder”. Disse er allerede en del af miljøtilsynsplanen, da nye virksomheder skal have basistilsyn. Der er dog en risiko for, at nogle af disse tilsyn ikke vil tælle med i årets endelige tilsynsantal, hvis det ved tilsynet viser sig, at den nye virksomhed ikke er kategoriseret som tilsynspligtig virksomhed. På landbrugsområdet vil kampagnen i 2025 være ”tilsyn med opbevaring af husdyrgødning”. 6 planlagte kampagnetilsyn fremgår allerede af miljøtilsynsplanen.

Pr. 1. januar 2025 er en ny lovgivning trådt i kraft, der skal styrke tilsynet med virksomheders sortering og håndtering af affald. Alle virksomheder, som skal have basistilsyn, skal ligeledes have affaldstilsyn. Desuden bliver der udpeget 73 virksomheder i Randers Kommune, som skal have affaldstilsyn, der ikke i forvejen er en del af miljøtilsynet, det kan fx være virksomheder inden for detailhandlen. Der er skrevet 73 tilsyn ind i vedlagte miljøtilsynsplan for 2025.

Udover tilsynsplanlægningen har forvaltningen øget fokus på håndhævelse og opfølgning på lovovertrædelser (jf. mål 6), men dette indgår ikke fuldt ud i miljøtilsynsplanen, idet tilsynene her skal ske inden for 6 måneder jf. mål 6 og derfor planlægges løbende. Disse tilsyn vil fremover blive registreret i GeoEnviron særskilt således, at de kan indgå struktureret i forvaltningens tilsynsplanlægning fremadrettet og sikre, at de miljønegative virksomheder får hyppigere tilsyn, jf. mål 6. samt fremgå af kvalitetsledelsessystemet for miljøtilsyn jf. mål 8.

Endeligt skal det bemærkes, at der typisk vil ske udskiftning af virksomheder i miljøtilsynsplanen i løbet af året på grund af afgang og tilgang af virksomheder.

Kort beskrivelse af procedure for planlægning

Af fagsystemet GeoEnviron ”udtrækkes” miljøtilsyn for virksomheder (industri og landbrug) på baggrund af de lovpligtige krav til tilsynsfrekvens (basistilsyn) og den eksisterende miljøscore for virksomhederne (prioriterede tilsyn), så planen altid tilgodeser kravene i tilsynsbekendtgørelsen.

Inden den endelige miljøtilsynsplan fastlægges i GeoEnviron tilføjer og tilpasser forvaltningen listen af tilsyn især i forhold til de tilsyn, som skal gennemføres mellem den fastlagte tilsynsfrekvens, det vil sige i forhold til de prioriterede tilsyn. Her vil fx virksomheder, som ligger i områder med risiko for oversvømmelse og jordskred fremover blive tilføjet.

Derudover tilføjes virksomheder til kampagnetilsyn ud fra kampagnen det pågældende år.

Økonomi

Der er ingen budgetmæssige konsekvenser, da ressourcerne findes ved omprioritering jf. dagsordenspunkt 152 af 4. november 2024.

Bilag

Miljøtilsynsplan 2025

Punkt 29: Nyt vandløbsregulativ for Gudenåen

06.00.00-P24-1-18

Resumé

Et udkast til et nyt vandløbsregulativ for Gudenåen er nu udarbejdet. Det omfatter strækningen fra Silkeborg til Randers og er klar til at blive sendt ud i offentlig høring.

Regulativet er udformet så det tilgodeser kravet til vandaflledning og samtidigt tilgodeser Natur- og vandlovgivningen fra EU. Regulativet opererer derfor alene med en ordinær grødeskæring svarende til nuværende status. Derudover giver regulativet mulighed for ekstraordinær grødeskæring under helt særlige vilkår, ligesom det også kun er under helt særlige vilkår, at der kan ske en oprensning. Der kan oprenses 500 meter pr år, og der skal gå 10 år imellem, at de samme delstrækninger oprenses. Oprensninger og ekstraordinær grødeskæring kræver hver gang en særskilt afgørelse i henhold til naturbeskyttelsesloven og habitat- og vandrammedirektivet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at nærværende udkast sendes i 12 ugers offentlig høring og, der afholdes et offentligt informationsmøde i perioden
2. at regulativet opdateres ved reguleringssager i nødvendigt omfang for at sikre, at regulativet løbende understøtter udrulningen af Gudenåplanen og den lokale grønne trepart.

Beslutning

Godkendt med 6 stemmer for og 1 stemme imod. Frank Nørgaard stemte imod.

Sagsfremstilling

I alle offentlige vandløb skal byrådet jf. vandløbsloven definere den service, som leveres til de lokale lodsejere i relation til vandaflledning fra de nærliggende arealer. Samtidigt skal kommunerne sikre, at vandløbet leverer gode livsbetingelser for planter og dyr.

Det udkast til nyt regulativ for Gudenåen som foreligger nu, sikrer ikke alene, at der fortsat foretages en årlig grødeskæring men også, at driften af vandløbet ikke påvirker livsbetingelserne for dyr og planter i Gudenåen væsentligt.

Det første arbejde til et nyt Gudenåregulativ blev igangsat i 2009. Silkeborg, Viborg, Favrskov og Randers Kommunes forvaltninger anbefalede dengang et regulativ med 2 årlige grødeskæringer. Der var ikke politisk enighed om forvaltningernes forslag. Siden dengang er miljøkravene særligt i forhold til habitatdirektivet og vandrammedirektivet blevet strammet betydeligt.

I 2019, hvor der fortsat var politisk uenighed om antallet af mulige grødeskæringer i regulativet, besluttede de relevante politiske udvalg i de 4 kommuner, at rette forespørgsel til Miljø- og Fødevareministeren om afklaring af uenigheden om antal grødeskæringer i Gudenåen.

I 2021 afgjorde Miljøstyrelsen, at der kun kunne foretages én ordinær grødeskæring i Gudenåen. Samme år afgjorde Miljø- og Fødevareklagenævnet, at vedligeholdelsen af Gudenåen i 2018 på Silkeborg Kommunes strækning i henhold til det nuværende regulativ ikke kunne dokumenteres overholdt med den benyttede metode.

Forvaltningerne arbejdede herefter videre med et regulativ med følgende:

- én årlig grødeskæring på 7 meter mellem Silkeborg og Tange Sø
- én årlig grødeskæring på 10 meter mellem Tange Sø og Randers
- samt mulighed for ekstraordinær skæring under helt særlige forhold

Den politiske styregruppe bestående af 2 repræsentanter for hver kommune blev den 3. september 2024 orienteret om regulativudkastet med tilhørende miljørapport inklusive habitatkonsekvensvurderingen. Styregruppen, på nær den ene af

de 2 repræsentanter fra Randers, var enige om, at anbefale det foreliggende forslag til regulativ for Gudenåen til vedtagelse i byrådene i Favrskov, Silkeborg, Viborg og Randers.

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fra 2021, der underkendte den tidligere udførte kontrolmetode, da den ikke var nævnt i det gældende og forældede regulativ, er der i nærværende forslag til nyt regulativ fastlagt nye kontrolmetoder, der lever op til lovgivningens krav.

Regulativforslaget indeholder bestemmelser om vedligeholdelse af ca. 60 km vandløb, som på sin vej til udløbet ved Randers falder ca. 18 meter. Vedligeholdelsesbestemmelserne omfatter forslag til regler for grødeskæring, ekstraordinær grødeskæring samt Oprensning.

Grødeskæring

En årlig grødeskæring (videreføring af det aktuelle omfang) med terminer fordelt på to strækninger

- 1. juli – 1. september (opstrøms Tange værket)
- 1. september – 1. oktober (nedstrøms Tange værket)

Ekstraordinær grødeskæring

Ekstraordinær grødeskæring kan kun foretages i situationer, hvor der er ekstraordinært højt vandspejl samtidig med ekstraordinært meget grødevækst. Bestemmelsen må ikke benyttes oftere end hver 8-10. år, og før en ekstraordinær grødeskæring kan igangsættes, skal der meddeles dispensation/tilladelse i henhold til anden relevant lovgivning, herunder naturbeskyttelseslovens §3, EU's habitatdirektiv og EU's vandrammedirektiv. Dette betyder i praksis, at bestemmelsen om ekstraordinær grødeskæring vil være meget svær at udnytte, da afgørelsen indeholder en 4 ugers klagefrist og behovet/muligheden for grødeskæring dermed kan være passeret.

Oprensning / opgravning

Der må maksimalt oprenses 500 meter pr. år, og der skal gå 10 år imellem, at de samme delstrækninger oprenses. Ligesom for den ekstraordinære grødeskæring vil det kræve dispensation/tilladelse i henhold til anden relevant lovgivning, herunder naturbeskyttelseslovens §3, EU's habitatdirektiv og EU's vandrammedirektiv.

Det påhviler ejerne, af opstemningsanlægget ved Tangeværket (Gudenåcentralen), at udføre den praktiske vedligeholdelse, der blandt andet omfatter grødeskæring, træbeskæring og oprensning. Gudenåcentralen afholder den dertil knyttede økonomi.

Miljøvurdering

Forvaltningen har fået udarbejdet en miljørapport inklusiv habitatkonsekvensvurdering og vurdering efter vandrammedirektivet.

Overordnet set vurderer miljørapporten på de mulige påvirkninger, som regulativet kan have i relation til både naturforhold, kultur, rekreative interesser og materielle goder. Miljøvurderingen viser at det er muligt at vedtage regulativet på særlige vilkår herunder at grødeskæringstidspunktet flyttes samt, at oprensninger kræver individuel vurdering fra gang til gang.

I perioden 24. september - 8. oktober 2024 har der været foretaget en myndighedshøring af et afgrænsningsnotat til miljøvurderingen forud for udarbejdelse af den endelige miljørapport. I høringsperioden herfor blev der ikke modtaget nogen ændringsforslag.

Naturbeskyttelsesloven

I regulativforslaget er der på baggrund af habitatvurderingen ændret grødeskæringstidspunkt, og det er vurderet, at dette kræver en dispensation efter naturbeskyttelsesloven. Forvaltningerne på tværs af de fire kommuner vurderer, at der kan meddeles en dispensation til de ændrede grødeskæringstidspunkter. Arbejdet er igangsat.

Sammenhæng til den lokale grønne trepart for Randers Fjord

Det er forvaltningens forventning, at udrulningen af den lokale grønne trepart for Randers fjord vil betyde, at der omkring Gudenåen vil blive etableret flere vådområder og lavbundsarealer. Gennemførelsen af disse projekter må forventes at kunne give anledning til ændringer af selve åen. I disse tilfælde vil nærværende regulativ skulle tilpasses i større eller mindre omfang i form af en regulerings/restaureringssag.

Tidsperspektiv

Der er 12 ugers høringsfrist for regulativet, hvor der samtidig afholdes et offentligt møde. Det offentlige møde afholdes i

fællesskab mellem de 4 kommuner forankret i den fælles styregruppe.

Næste skridt

Efter høringsperiodens afslutning vil evt. indsigelser blive forelagt udvalget mhp. en godkendelse af regulativet med evt. ændringer som følge af indsigelserne.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen

Bilag

Bilag 1 Regulativ for Gudenå_2025

Bilag 1_1 Planredegørelse_2025

Bilag 1_2 Oversigtskort

Bilag 1_3_1 Længdeprofil Gudenå os Tange 27.11.2023

Bilag 1_3_2 Længdeprofil Gudenåen ns Tange Sø

Bilag 1_4 teknisk redegørelse_2025.DOC

Bilag 1_4_1 teknisk redegørelse bilag a_p

Bilag 1_5 Oversigt over bådebroer 2025

Bilag 1_6 Ordforklaring

Punkt 30: Bæredygtig vandforsyning i Randers Kommune

13.02.08-P15-3-23

Resumé

Som opfølgning på dagsordenspunkt 155 på mødet i miljø- og teknikudvalget d. 2. oktober 2023 (Orientering om forestående revision af vandforsyningsplan med fokus på bæredygtig vandforsyning) har forvaltningen udarbejdet et forslag til en definition på bæredygtig vandforsyning, hvor vandværkerne i Randers Kommune har været inddraget i processen.

Fastsættelsen af bæredygtig vandforsyning vil blive en del af grundlaget for en ny vandforsyningsplan og den fremtidige vandforsyningsstruktur i Randers Kommune.

Som det fremgår nedenfor, har bæredygtighed i denne sammenhæng en bred betydning, så det handler både om social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at udkast til definition på bæredygtig vandforsyning godkendes som en del af grundlaget for det videre arbejde med en ny vandforsyningsplan.

Beslutning

Godkendt med 5 stemmer for og to imod. Imod stemte Frank Nørgaard og Bo Vestergaard.

Bo Vestergaard og Frank Nørgaard bemærkede følgende:

Henset til teksten " Vandværket arbejder for en divers og bredt sammensat bestyrelse " mener vi, at det er helt op til forbrugerdemokratiet at udvælge den bestyrelse, som findes bedst egnet uagtet uvedkommendes holdning til diversitet og sammensætning af bestyrelse.

Sagsfremstilling

Udvalget blev den 2. oktober 2023 orienteret om den forestående revision af vandforsyningsplanen i Randers Kommune, som skal understøtte en bæredygtig udvikling.

Som en del af denne revision har forvaltningen udarbejdet et forslag til en definition på bæredygtig vandforsyning. Bæredygtighed har i denne sammenhæng en bred betydning, så det handler både om social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed. Vandværkerne i Randers Kommune har med hjælp fra vandrådet i Randers Kommune været inddraget i processen.

Definitionen på bæredygtig vandforsyning vil blive en del af grundlaget for en ny vandforsyningsplan og dermed også den fremtidige vandforsyningsstruktur i Randers Kommune. Vandforsyningsplanen er grundlaget for kommunens forvaltning og administration af vandforsyning samt grundlaget for vandforsyningernes egen planlægning.

At bringe bæredygtighed ind i arbejdet med og grundlaget for en vandforsyningsplan er nyt og vil give langt flere muligheder for at vurdere og bedømme den enkelte vandforsyning. Hidtil er forsyningerne vurderet på baggrund af deres vandkvalitet og tekniske anlæg, som er vigtige for "kerneopgaven". Men i dag stiller samfundet langt højere krav til den vigtige infrastruktur, som vandforsyningerne er en del af. Således har forbrugerne større forventninger til service, lovgivning bliver mere kompleks og vandforsyningerne skal være klar til at håndtere udefrakommende problemstillinger, såsom strømudfald, nye forurenende stoffer samt cyberangreb. Ved at introducere bæredygtighed som en del af vandforsyningsplanlægningen understøttes en udvikling af vandforsyningen i kommunen, som sikrer, at den fremtidige vandforsyning både kan honorere samfundets nuværende krav og forventninger, men også står godt rustet overfor fremtidens udfordringer.

For at skabe en fælles forståelse for bæredygtig vandforsyning, har forvaltningen inddraget vandværkerne i arbejdet med at definere, hvad bæredygtig vandforsyning og det bæredygtige vandværk indebærer. Der blev afholdt dialogmøde om bæredygtig vandforsyning med kommunens vandværker den 13. oktober 2023. Alle kommunens vandværker var inviteret, og i alt var 30 vandværker ud af kommunens 80 vandværker (almene og ikke-almene vandværker samt

distributionsvandværker) repræsenteret ved mødet. Efter mødet havde vandforsyningerne mulighed for at indsende yderligere forslag og bidrag til den bæredygtige vandforsyning.

I dialogen med vandværkerne tog forvaltningen udgangspunkt i vandværkets drift, vandværkets betydning for naturen og miljøet samt vandværkets rolle i lokalsamfundet.

Nedenfor ses forslag til definitionen på den bæredygtige vandforsyning. Definitionen er delt op i fem temaer, der alle omfatter de overordnede målsætninger samt forventninger til den bæredygtige vandforsyning og det bæredygtige vandværk.

Rent grundvand og drikkevand:

- Drikkevand skal have bedst mulig vandkvalitet
- Anvendelse af avanceret vandbehandling skal være mindst mulig
- Grundvand med god kvalitet anvendes til almen vandforsyning eller anden vandindvinding med behov for drikkevandskvalitet
- Anvendelse af alternative vandtyper, når drikkevandskvalitet ikke er påkrævet
- Sårbare grundvandsressourcer beskyttes mod forurening
- Strategisk vigtige kildepladser, som er en væsentlig del af fremtidens vandforsyning, beskyttes mod forurening

Høj forsyningsikkerhed af drikkevand til borgere og erhverv:

- Alle borgere og erhverv har adgang til rent drikkevand
- Forsyning af drikkevand er stabil, sikker og tilstrækkelig
- Vandværket har en opdateret beredskabsplan
- Vandværket vedligeholder og investerer løbende i ledningsnet og anlæg
- Vandværket har fysisk og digital sikkerhed

Naturvenlig vandindvinding:

- Indvinding af grundvand skal ske uden væsentlig påvirkning af naturen og miljøet
- Grundvandsressourcen må ikke overudnyttes
- Grundvandet beskyttes og samtænkes med fremme af øget biodiversitet og andre bæredygtige arealanvendelser, herunder VE-anlæg
- Indretning og drift af forsyningsens egne arealer fremmer øget biodiversitet

Klimavenligt energiforbrug og ansvarlig produktion:

- Vandværket arbejder aktivt for at reducere vandtab og vandspild
- Vandværket anvender klimavenlig og vedvarende energi
- Vandværket anvender energibesparende komponenter
- Vandværket anvender bæredygtige løsninger og grønne krav i indkøb i forbindelse med nye investeringer
- Vandværket har en sund økonomi og investerer i den fremtidige vandforsyning

Proaktivt og demokratisk vandværk:

- Vandværket har en hjemmeside med tilgængelige og opdaterede informationer
- Vandværket prioriterer åbenhed for at fremme det gode samarbejde med myndigheder og forbrugere
- Vandværket arbejder for en divers og bredt sammensat bestyrelse
- Vandværket tager initiativer til at fremtidssikre vandforsyningen
- Vandværket har en professionel tilgang til lokalsamfundets vandforsyning

Ovenstående definition med overordnede mål og forventninger vil blive en del af grundlaget for en ny vandforsyningsplan og kommunens fremadrettede forvaltning og administration.

Når arbejdet med en ny vandforsyningsplan fortsætter, vil vandværkerne i Randers Kommune igen blive inddraget i processen og bidrage til det videre arbejde med bæredygtig vandforsyning. Vandværkernes arbejde med at understøtte den bæredygtige udvikling har betydning for, hvor godt de er rustet overfor fremtidens udfordringer, og dermed hvorvidt de indgår i den fremtidige forsyningsstruktur i Randers Kommune.

Det skal understreges, at ovenstående forslag til bæredygtig vandforsyning ikke kan gennemtvinges med den gældende lovgivning, hvorfor det gode samarbejde med vandværkerne er vigtigt.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Punkt 31: LED-skærme på tårnpyloner ved Randers Storcenter

01.02.05-P25-3-25

Resumé

Miljø- og teknikudvalget godkendte i februar 2019 seks LED-skærme, der skulle opsættes på eksisterende høje pyloner ved Paderup Boulevard, Merkurvej og Minervavej. Det blev en væsentlig del af sagens behandling, at hvert spot skulle vises i mindst 1 time, så hver skærm blev opfattet som et fast skilt.

Forvaltningen har den 7. januar modtaget en dispensationsansøgning om at nedsætte intervallet fra 1 time til 30 sekunder. Da netop tidsintervallet var væsentlig for den politiske behandling i 2019, ønsker forvaltningen, at udvalget tager stilling til, om vilkåret kan ændres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget:

1. at der besluttet at give tilladelse til at vise spots med varighed af mindst 30 sekunder på de seks LED-skærme

Beslutning

Godkendt med 6 stemmer for.

Karina Hjorth undlod at stemme.

Sagsfremstilling

Baggrund for sagen

Miljø- og teknikudvalget behandlede den 18. februar 2019 en ansøgning om tilladelse til at opsætte seks LED-skærme på tre eksisterende, høje pyloner i tilknytning til Randers Storcenter (mødereferat; bilag 1).

En væsentlig faktor for skærmenes godkendelse var, at der blev stillet vilkår om, at hvert spot skulle vises i mindst 1 time. At dette tidsinterval blev afgørende i sagen skyldtes til dels, at ansøgers begrundelse for at udskifte de eksisterende, faste skilte med skærme var, at det var arbejdskrævende at skifte de eksisterende skilte og plakater, der var opsat på pylonerne - og det forhold, at skilteledningerne ikke gav mulighed for at placere skærme så tæt på vejarealer.

Selvom der blev givet tilladelse til skærmene i 2019, så blev tilladelsen ikke udnyttet.

Den aktuelle sag

I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse til at renovere de tre, høje pyloner, blev der den 31. oktober 2024 fremsendt en ansøgning om tilladelse til at opsætte seks skærme herpå (bilag 2 + 3).

Forvaltningen meddelte den 17. december 2024 en ny tilladelse med de samme vilkår, der blev stillet i 2019 (bilag 4).

Efter modtagelse af tilladelsen, har ansøger den 7. januar 2025 fremsendt en dispensationsansøgning om tilladelse til at vise spots med 30 sekunders interval i stedet for 1 time (bilag 5).

Forvaltningens vurdering

Udvalget har siden februar 2019 truffet flere afgørelser om dispensationer til opsætning af LED-skærme tæt på vejarealer med komplicerede trafikmønstre. Disse skærme har fået dispensationer, hvori der stilles vilkår om, at hvert spot skal stå på skærmen i min. 30 sekunder inden billedet skifter. Dette vilkår er i overensstemmelse med skilteledningerne. Af disse grunde vurderer forvaltningen, at der også ved de ansøgte skærme, kan stilles samme vilkår og at ansøgningen derfor kan imødekommes.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Bilag 1, mødereferat MTU 18. februar 2019

Bilag 2, ansøgning, situationsplan

Bilag 3, ansøgning, visualisering af pylon med LED-skærm

Bilag 4, tilladelse til LED-skærme 171224

Bilag 5, ansøgning, begrundelse for ansøgningen

Punkt 32: Kollektiv trafik, køreplan 2025/2026

13.05.16-P00-1-25

Resumé

Forvaltningen fremlægger Midttrafiks forslag til by- og lokalbuskøreplaner 2025/2026 samt resultatet af Midttrafiks offentlige høring af forslaget.

Med denne sag godkender Randers Kommune Midttrafiks forslag til by- og lokalbuskøreplaner for 2025/2026 i Randers Kommune.

Forvaltningen fremlægger til orientering desuden Midttrafiks forslag til køreplaner for de regionale busruter 2025/2026 samt resultatet af Midttrafiks offentlige høring af forslaget. Det er Region Midtjylland, der godkender ændringerne på de regionale ruter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at resultatet af den offentlige høring tages til efterretning
2. at Midttrafiks forslag til by- og lokalbuskøreplaner for 2025/2026 i Randers Kommune godkendes.

Beslutning

1. at taget til efterretning
2. at godkendt.

Sagsfremstilling

Midttrafik har lavet et forslag til ny bybuskøreplan og lokalbuskøreplan 2025/2026. Køreplanerne har været i offentlig høring i perioden 6 -19. januar 2025. Der er kommet 7 høringssvar, der vedrører bybusserne i Randers og 32 høringssvar, der vedrører lokalbusruterne. Midttrafik skal have Randers Kommunes godkendelse af køreplanerne senest med udgangen af marts måned af hensyn til overholdelse af de kontraktmæssige forpligtigelser overfor vognmændene.

Forslag til bybuskøreplan

I forslaget til en ny køreplan er den eksisterende bybuskøreplan som udgangspunkt ført videre med følgende justeringer:

Linje 1A - Generel mindre justering af afgangstider.

Linje 17 - Linjeforløbet forlænges, så både Haslund og Paderup Gymnasium betjenes.

I den offentlige høring er der kommet 7 høringssvar på køreplanforslagene, der vedrører bybuskørsel i Randers Kommune. Høringssvarene er fordelt på følgende tre buslinjer: 1A (5 høringssvar), 15 (1 høringssvar), 17 (1 høringssvar) Høringssvarene fordeler sig på følgende hovedemner:

- Ønske om justering af afgangstider (2 høringssvar)
- Ønske om justering af køretider (1 høringssvar)
- Ønske om øget betjening (1 høringssvar)
- Ønske om ændret linjeføring (1 høringssvar)
- Tilfredshed med høringssvarerne (2 høringssvar)

Oversigt med nærmere angivelse af afgivne høringssvar under de forskellige buslinjer og emner er vedhæftet sagen som bilag 1 "Offentlig høring - bybus lokalbus".

Forvaltningen undersøger sammen med Midttrafik konkrete forslag i høringssvarene. Forvaltningen foreslår på baggrund af de indkomne høringssvar, at der ikke ændres yderligere i køreplan 2025/2026. Hvor det er muligt, vil mindre justeringer blive implementeret efterfølgende, hvis det er muligt indenfor det afsatte budget.

Forslag til lokalbuskøreplaner

Forslag til lokalbuskøreplanerne for de tre lokalruter 231, 237 og 238 er en videreførelse af de eksisterende køreplaner. I forslaget til lokalbuskøreplan for rute 238 er den eksisterende bybuskøreplan som udgangspunkt ført videre med følgende justeringer i afgangstider:

- Afgang fra Randers kl. 7.45 er ændret til kl. 7.43
- Afgang fra Udbyhøj kl. 6.40 er ændret til kl. 6.38
- Afgang fra Udbyhøj kl. 8.40 er ændret til kl. 8.38

Midttrafik har modtaget 32 høringssvar med et eller flere emner vedrørende de tre lokalruter. Alle høringssvar vedrører rute 238 og fordeler sig på følgende hovedemner:

- Ønske om justering af afgangstider (15 høringssvar)
- Ønske om justering af køretider (4 høringssvar)
- Ønske om øget betjening (3 høringssvar)
- Ønske om ændret linjeføring (10 høringssvar)
- Tilfredshed med høringssvarslaget (2 høringssvar)

En del af høringssvarene handler om tilpasning af ruten til Korshøjskolens ringetider (Harridslev). Der kører skolebusser i Korshøjskolens distrikt, som er tilpasset skolens ringetider. Rute 238 kører mellem Udbyhøj og Randers og kommer forbi tre at kommunens folkeskoler. Alle tre skoler har skolebusser, der dækker deres skoledistrikt (Grønhøjskolen, Korshøjskolen og Rismølleskolen).

Rute 238 er tilpasset ankomst/afgang i Randers, da den transporterer pendlere og uddannelsessøgende til/fra Randers.

Forvaltningen undersøger sammen med Midttrafik konkrete forslag i høringssvarene. Forvaltningen foreslår på baggrund af de indkomne høringssvar, at der ikke ændres yderligere i køreplan 2025/2026. Hvor det er muligt, vil mindre justeringer blive implementeret efterfølgende, hvis det er muligt indenfor det afsatte budget.

Forslag til ændringer på de regionale busruter.

Med det aktuelle forslag fra Midttrafik på de regionale busruter foreslås der væsentlige ændringer på rute 62. Desuden foreslås en række mindre justeringer på ruterne 73, 217, 223 og 235.

Forvaltningen har i høringsperioden sendt et høringssvar til Midttrafik, hvor der er udtrykt bekymring over de foreslåede ændringer på rute 62, da de får betydning for borgerne i Sønderbæk. En kopi af høringssvaret (bilag 2) er vedhæftet sagen sammen med en oversigt over de foreslåede ændringer (bilag 3). Resultatet af den offentlige høring af køreplanerne behandles i Region Midtjylland ultimo februar. Herefter kan Randers Kommune få tilsendt høringssvarene og de endelige køreplaner.

Forvaltningen er i dialog med Midttrafik vedr. reetableringen af Gl. Aarhusvej omkring en mulig justering af køreplanen.

Økonomi

Omkostningerne til justeringerne på bybus- og lokalbuskøreplanerne i 2025/2026 afholdes indenfor budgettet til busdrift.

Bilag

Bilag 1 Offentlig høring - bybus lokalbus

Bilag 2 Høringssvar fra Randers Kommune vedrørende rute 62

Bilag 3 Ændringer på regionale ruter 62, 73, 217, 223, 235

Punkt 33: Ansøgning til cykelpulje 2025

05.01.35-Å~39-5-24

Resumé

Frist for indsendelse af ansøgning om støtte fra statens cykelpulje 2025 er den 31. marts 2025. Forvaltningen har udarbejdet en liste med cykelprojekter, som vurderes at have potentiale for at få støtte. Listen indeholder cykelstiprojekter på indfaldsveje, projekter der "lukker huller" i det eksisterende cykelstinet, og projekter på skoleveje til at understøtte skolebørn i at transportere sig selv. Derudover indeholder listen supercykelstier, som både er skoleveje og pendlerruter med fremtidige forbindelser til nabokommunerne.

Der er afsat 3,0 mio. kr. på budgettet i årene 2027-2028 til cykelstiprojekter, som ikke er disponeret inkl. forventede overførsler. Med støtte fra cykelpuljen kan kommunen udføre projekter til en samlet anlægssum på 5,2-6,0 mio. kr. Udvalget skal beslutte, hvilke cykelprojekter, der skal indgå i ansøgningen til statens cykelpulje.

På mødet den 28. januar 2025 bad udvalget om dialog med Norddjurs Kommune om Allingørbroruten. Forvaltningen i Norddjurs Kommune fortæller, at de ikke vil søge midler til en etape af Allingørbroruten i 2025, men den ser gerne en henvendelse fra miljø- og teknikudvalget til deres udvalg om at ansøge i 2026.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at udvalget træffer beslutning om, hvilket projekt eller projekter, der skal indgå i ansøgninger til cykelstipuljen, og
2. at udvalget vil opfordre Norddjurs Kommune til at ansøge om en eller flere etaper af Allingørbroruten i 2026

Beslutning

1. at godkendte udvalget at indstille projektet Bjerringbro/Langå/Hammelruten - supercykelsti og en dobbeltrettet cykelsti fra Terp til Asferg
2. at godkendt

Sagsfremstilling

På mødet den 28. januar 2025 blev udsat for at få dialog med Norddjurs Kommune om Allingørbroruten. Forvaltningen i Norddjurs Kommune fortæller, at kommunen ikke vil søge midler til Allingørbroruten i 2025, da der i øjeblikket er for stor usikkerhed om, hvad man ønsker der skal ske med banestien og skinnecyklarne på den del af strækningen, hvor de kører. Samtidig opfordrer forvaltningen i Norddjurs til, at miljø- og teknikudvalget skriver til udvalget i Norddjurs om at ansøge i 2026.

I 2024 ansøgte Randers Kommune om støtte til et enkelt cykelstiprojekt; stiforbindelse mellem Hammelvej via "kvægtunnel" under E45 og Båsbrovej. Der blev ikke givet støtte til dette projekt, da Vejdirektoratet vurderede, at projektet havde begrænset eller ingen virkning på cykeltrafikken. Med budgetaftale 2025-2028 tilkendegav aftalepartierne ønske om, at projektet skal indgå i de fremtidige ansøgninger til statslig pulje mv. Derfor er projektet medtaget på prioriteringslisten nedenfor.

Vejdirektoratet har offentliggjort, at fristen for nye ansøgninger til statens cykelpulje er den 31. marts 2025. Cykelpuljen er i 2025 på hele 270 mio. kr. mod 162,5 mio. kr. i 2024.

Kriterierne for ansøgninger er igen i 2025:

- Bedre sammenhæng i cykelinfrastrukturen på tværs af kommunegrænser
- Bedre fremkommelighed på cykelstier og nye cykelstier, der styrker pendling i sævel støt som mindre kommuner
- Flest mulige cykelpendlere får gavn af projektet
- Forbedring af trafikikkerhed og sammenhæng på skolevejsnet.

På baggrund af disse kriterier foreslår forvaltningen, at en eller flere ansøgninger bygges op omkring cykelprojekter, som alle vil understøtte cyklisme og som rammer ind i kriterierne for ansøgningerne.

Nedenfor er der angivet en liste med de projekter, som forvaltningen vurderer, har størst potentiale. Listen indeholder projekter langs indfaldsveje, projekter der lukker huller i eksisterende cykelstinet og projekter på skoleveje til at understøtte skolebørn i at transportere sig selv. Men også supercykelstier, som flere af de Århus stjyske kommuner fik midler til i 2024. Flere af projekterne har flere funktioner.

Af den vedtagne infrastrukturplan 2020 fremgår, hvordan cykelstiprojekter skal prioriteres. Den højeste prioritet gives til sikre skolekorridorer, derefter prioriteres lukning af huller i hovedstinet og sidst nye forbindelser på hovedstinet. Siden denne prioriteringsmodel er kommunen trådt ind i det Århus stjyske samarbejde om supercykelstier.

Nedenstående skema viser projekter inden for de tidligere valgte emner i prioriteret rækkefølge. Inden for den økonomiske ramme kan fx begge anbefalede skolevejsprojekter udføres. Efter ønske fra udvalget på mødet den 28. januar 2025 er cykelsti mellem Bjergbyparken og Hvidsten tilføjet. Projektet ligger over budgettet.

	Projekt	Bemærkninger	Overslag
Anbefalede skoleveje			
Allingåbroruten - supercykelsti	0,7 km dobbeltrettet fællessti	Etape af supercykelsti – banesti som dobbeltrettet fællessti Grenåvej-Ny Havnevej	2,7 mio. kr.
Bjerringbro-/Langå-Hammelruten – supercykelsti	0,8 km dobbeltrettet cykelsti under Væthvej	Mosevej – Skovlystvej med tilslutning til Væthvej kobling til Gudenåstien som også er en kommende supercykelsti.	3,2 mio. kr.
"Huludfyldning" i Randers			
Allingåbroruten - supercykelsti	0,75 km dobbeltrettet fællessti	Etape af supercykelsti – banesti som dobbeltrettet fællessti Århusvej-Grenåvej	2,9 mio. kr.
Sjællandsgade v/Vilh. Thomsens Plads	0,2 km enkeltrettede cykelstier	Også skolevej til privat skole. Cykelbane ændres til cykelstier fra eks. cykelstier til stierne til Viborgvej overfor banegården.	2,5 mio. kr.
Sjællandsgade v/Randers Arena	0,2 km enkeltrettede cykelstier	Også skolevej til privat skole. Ændring af eks. fortov til asfalteret cykelsti og fortov som delte stier i begge sider.	2,3 mio. kr.
Projekter langs indfaldsveje			
Cykelsti langs Mariagervej fra Hvidsten til Gassum	Dobbeltrettet cykelsti 1,6 km	Primært for pendlercyklister. Kan anvendes til Blicherskolen for større elever fra Gassum. Ikke skolevej, da elever fra Gassum hører til Asferg og Fårup Skole.	5,5 mio. kr.
Cykelsti langs Mariagervej fra Stenagergårdsvej-Hvidsten	Dobbeltrettet cykelsti 5 km	Primært for pendlercyklister.	10,8 mio. kr.
Cykelsti langs Hovedvejen fra Terp til Søndergade	Enkeltrettede cykelstier 0,550 km	Primært for pendlercyklister. Asferg har ønsket cykelstien ifm. programskrivning for områdefornyelsen.	4,1 mio. kr.
Randersruten - supercykelsti	Eksisterende enkeltrettet cykelsti	Primært for pendlercyklister. Århusvej-Danish Crown Vej-Gl. Århusvej	3,0 mio. kr.
Projekt fra budgetaftale – ikke anbefalet af forvaltningen			
Stiforbindelse mellem Hammelvej via "kvægtunnel" under E45 og Bøsbrovej	0,7 km fællessti	Krydsning af Bøsbrovej efter uoverskueligt sving i krydsningshelle. Arealerhvervelse i by- og landområde. Diffus stiadgang til Søndermarksskolen. Alternativ rute til cykling langs Hammelvej forbi motorvejstilslutningerne.	7,1 mio.kr.

Kort med projekterne ses i bilag 1.Å

Å

Åkonomi

I budget 2025-2028 er der afsat 1,3 mio. kr. Årligt til anlæg af cykelstier, ramme. Herudover forventes en overførsel fra 2024 til 2025 på 0,4 mio. kr. Under forudsætning af at byrådet bevilger tillægsbevilling på 2,5 mio. kr. til projektet cykelsti langs Hammelvej (behandles som særskilt sag på MTU dagsordenen d. 28. januar 2025) resterer der 3,0 mio. kr. på rammen til anlæg af cykelstier i 2027-2028.Å

Vejdirektoratets cykelpulje vil støtte med 40 - 50%. Med udgangspunkt i de rammebeløb, som endnu ikke er disponeret, er der budgetmæssig dækning for at udføre projekter for en samlet anlægssum på 5,2-6,0 mio. kr.Å

Bilag

Bilag 1 Cykelprojekter 2025

Punkt 34: Stibro i Fårup - valg af midlertidig løsning samt bevilling

05.03.06-P20-2-23

Resumé

Den eksisterende gangbro over banen i Fårup har fået så store skader over den sidste vinter, at det har været nødvendigt at lukke gangbroen for al trafik.

Forvaltningen har, i samarbejde med en rådgiver, undersøgt muligheden for at lave et trafikstyret signalanlæg på stedet, til at regulere trafikken over kørebanebroen, så der kan etableres en trafiksikker krydsning for de bløde trafikanter

Anlægget skal inkludere Engvej, Jernbanegade og Bakkevænget hen over broen. Det er muligt at lave anlægget med en enkelt begrænsning; nemlig at sættevogne ikke kan benytte strækningen i vestgående retning.

Etableringen af signalanlægget samt fortov vurderes at koste 1 mio. kr.

Trafik til og fra Engvej kan afvikles i det nye anlæg.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at der etableres et trafikstyret signalanlæg, der inkluderer Engvej og der etableres fortov for de lette trafikanter i vejens sydlige/vestlige side
2. at der til projektet og nedrivning af den eksisterende stibro afsættes et rådighedsbeløb på 1,7 mio. kr. i 2025 finansieret af rammen til diverse vejprojekter
3. at der til projektet og nedrivning af den eksisterende stibro gives en anlægsbevilling svarende til det afsatte rådighedsbeløb

Beslutning

Indstilles godkendt med 5 stemmer for.

Karen Lagoni og Bo Vestergaard tog forbehold.

Sagsfremstilling

Forvaltningen fremsatte på miljø- og teknikudvalgets møde d. 4. november 2024 - 3 mulige løsninger i forhold til den eksisterende bro; nemlig at

1. Vejbroen spærres for kørende trafik i begge retninger.
2. Trafikstyret signalanlæg etableres.
3. Der indføres prioritering af trafikken, med skiltning.

Det er stadig et stort ønske fra borgerne i Fårup, at der skal laves en ny stibro, i stedet for den eksisterende. Flere borgere i Fårup har overfor forvaltningen udtrykt stor bekymring for om løsningen med signalanlæg trafiksikkerhedsmæssigt vil være en god løsning for de lette trafikanter.

Miljø- og teknikudvalget tilbagesendte sagen til forvaltningen med henblik på at undersøge løsning nr. 2 om at etablere et trafikstyret signalanlæg. Samtidig skulle forvaltningen undersøge en eventuel ensretning af Engvej i sammenhæng med løsningen med etablering af signalanlæg.

Forvaltningen har, i samarbejde med rådgiver undersøgt muligheden for at etablere et trafikstyret signalanlæg på stedet. Signalanlægget etableres med rigtige, faste signalstandere.

Udformningen kan ses på vedhæftede bilag 1, Skitsetegning over signalanlægget.

Af denne ses, at anlægget skal omfattet vejene Jernbanegade, Engvej og Bakkevænget. Med den viste udformning af signalanlægget vurderes det ikke at være nødvendigt at ensrette Engvej. Der etableres fodgængerovergang på tværs af Engvej. Signalanlægget indrettes så trafik fra Bakkevænget er prioriteret, så der i videst mulige omfang ikke vil være ventende biler på Bakkevænget. Herved sikres det, så enkelt som muligt, at trafikken fra hhv. Spurvevej og Gammel

Randersvej kan afvikles så glidende som muligt. Ligeledes indrettes det, så cyklister detekteres, og får passende tid til at køre gennem den nye signalanlæg.

Større lastbiler vil ikke kunne benytte det nye anlæg i vestlig retning, men vil skulle benytte Poppelvænget.

Økonomi

På rammen til diverse vejprojekter er der et budget på 0,4 mio. kr. i 2025. Herudover forventes der en overførsel på 3,8 mio. kr. fra 2024 til 2025.

Forvaltningen foreslår, at der gives et rådighedsbeløb til dels at nedrive den eksisterende bro – anlægsudgift 0,7 mio. kr. – og dels at etablere fortov og signalanlæg for kørende trafik i begge retninger som beskrevet til en samlet anlægsudgift på 1 mio. kr. Herefter vil der være et forventet restbeløb på rammen til diverse vejprojekter på 2,5 mio.kr.

Der søges om rådighedsbeløb og anlægsbevilling

Forvaltningen har indtil nu haft omkostninger til opsætning af skilte, nødvendig afmærkning og midlertidigt signalanlæg på ca. 123.000 kr. afholdt på Veje og Trafiks driftsbudget.

Bilag

Bilag 1 - Skitse af Signalanlæg og fortov

Punkt 35: Ansøgning om landzonetilladelse - Lindevej 11, Linde

01.03.03-P19-71-24

Resumé

Randers Kommune har modtaget en ansøgning om at etablere vognmandsvirksomhed på ejendommen Lindevej 11, Linde, 8981 Spentrup. OBA Transport holder til på Grønkærvej 1, Linde sammen med RBA Transport. De to virksomheder har tilsammen 15 ansatte med 7 lastbiler og få ekstra trailere. Vognmandsvirksomheden på Grønkærvej 1 vil stadig eksistere. Der ønskes med ansøgningen alene tilladelse til parkering af lastbiler og trailere.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der meddeles afslag til det ansøgte.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har modtaget en ansøgning om at etablere en vognmandsvirksomhed på matr. nr. 21n Linde By, Linde beliggende Lindevej 11, Linde, 8981 Spentrup.

Det er oplyst i ansøgningen, at vognmandsvirksomheden OBA Transport har eksisteret siden d. 1. marts 2010 på Grønkærvej 1, Linde, 8981 Spentrup. OBA Transport holder til på Grønkærvej 1 sammen med RBA Transport, som er kommet til senere. De to virksomheder har tilsammen 15 ansatte med 7 lastbiler og få ekstra trailere. 4 af lastbilerne kører ude hele ugen og er kun hjemme på pladsen i weekenderne. De resterende 3 lastbiler har blandet kørsel, som betyder blandet færdsel på pladsen, men hovedsageligt kun afgang om morgenen og hjemkomst om aftenen. Det er tilladelse til parkering af lastbiler og trailere, der søges tilladelse til ved denne ansøgning om landzonetilladelse. Vognmandsvirksomheden på Grønkærvej 1 vil stadig eksistere, men ved at lave parkering på Lindevej 11, vil lastbilerne hovedsageligt parkere her.

Ejendommen ligger i landzone i det åbne land lige akkurat uden for landsbyafgrænsningen for Linde By. I henhold til Planlovens §35, må der her ikke udstykkes, opføres ny bebyggelse eller ske ændring i anvendelse af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer med mindre det er til landbrug-, skovbrug- eller fiskerierhvervet.

Planlovens landzonebestemmelser har til formål at sikre, at spredning af bebyggelse i det åbne land undgås, og sikre, at virksomheder, som ikke har tilknytning til landbrugs- og jordbrugserhvervet placeres i planlagte erhvervsområder. Tæt på byzone og lige uden for landsbyer er Planklagenævnets praksis særligt restriktiv for at sikre en klar grænse mellem by og land. Det er desuden Planklagenævnets praksis, at der kun undtagelsesvis bør meddeles landzonetilladelse til etablering af sådanne erhvervsvirksomheder i landzone, idet erhvervsbyggeri som hovedregel bør placeres i byzone og i overensstemmelse med konkrete retningslinjer for lokalisering i kommuneplanlægningen, f.eks. i landsbyer som er afgrænset i kommuneplanen.

Det er forvaltningens vurdering, at etablering af vognmandsvirksomhed på ejendommen Lindevej 11 uden for landsbyafgrænsningen, ikke kan rummes i ovenstående muligheder, og på ovenstående baggrund er det forvaltningens vurdering, at der bør meddeles afslag til landzonetilladelse som ansøgt. Det er forvaltningens vurdering, at der heller ikke lovligt kan planlægges for en udvidelse som ønsket. I den forbindelse gør forvaltningen opmærksom på, at 1. instans (i dette tilfælde miljø- og teknikudvalget) ikke må træffe beslutninger i strid med 2. instans, (planklagenævnets) praksis.

Forvaltningen gør opmærksom på, at den nuværende virksomhed på Grønkærvej 1 anses for at være lovligt etableret og har været beliggende på ejendommen siden 2010.

På baggrund af ovenstående er der foretaget partshøring af ejer samt naboorientering af de matrikulære naboer. Partshøringssvaret samt bemærkninger fra en af naboerne er vedlagt som bilag.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Situationsplan.pdf

SV Lindevej 11, 8981 Spentrup ansøgning om landzonetilladelse.pdf

Svar på partshøring af ejer.pdf

Bemærkninger fra nabo.pdf

Punkt 36: Asbesthåndtering - ændring af ordning 2025

07.01.00-P00-1-25

Resumé

De senere år har der været skærpet opmærksomhed på håndtering af asbest, og hvor sundhedsfarlig asbest kan være herunder arbejdet med gamle eternitplader

Dette har medført, at det fra 1. januar 2025 alene er tilladt autoriserede firmaer at nedtage eternitplader indeholdende asbest og sørge for den nødvendige indpakning for borttransport.

De nye regler giver anledning til at overveje en ændring af modtageforhold og regler for modtagelse af asbestholdige eternitplader på Randers Affaldsterminal.

Forvaltningen foreslår i lighed med andre kommuner at etablere en henteordning for eternitplader i bigbags, hvor den enkelte affaldsproducent betaler de faktiske omkostninger til bortskaffelsen i modsætning til nu, hvor omkostningerne er en del af genbrugspladsgebyret.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at der udarbejdes et konkret forslag til en henteordning for asbestaffald i form af eternitplader i bigbags
2. at der beregnes en takst pr. bigbag for afhentning, håndtering og deponering
3. at der udarbejdes et forslag til ændring af regulativ for erhvervsaffald
4. at der udarbejdes et forslag til ændring af regulativ for husholdningsaffald.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

De senere år har der været skærpet opmærksomhed på håndtering af asbest og hvor sundhedsfarlig asbest kan være, herunder arbejdet med gamle eternitplader

Dette har medført, at det fra 1. januar 2025 alene er tilladt autoriserede firmaer at nedtage eternitplader indeholdende asbest og sørge for den nødvendige indpakning for borttransport. Private borgere må højst selv håndtere op til 3 stk. plader.

Det gælder ligeledes for modtagelse på genbrugspladserne, hvor man efter et påbud fra Arbejdstilsynet ændrede aflevering til at ske på en dertil indrettet plads på Randers Affaldsterminal, og med krav om, at pladerne var omhyggeligt indpakket i plast eller bigbags. Hvis de var stablet på paller, kunne man hjælpe borgerne med aflæsningen med en truck.

De nye regler giver anledning til at overveje en ændring af modtageforhold og regler for modtagelse af asbestholdige eternitplader på Randers Affaldsterminal, idet de autoriserede firmaer på arbejdsstedet, hvor nedtagningen sker, skal indpakke pladerne forsvarligt, typisk i Bigbags.

Samtidig er kapaciteten for modtagelse af mineralisk affald (herunder asbest) ved at være opbrugt på den nuværende celle hertil på det kontrollerede deponi på Randers Affaldsterminal. Indsamling af tagplader i bigbags vil gøre det lettere at lave aftaler om modtagelse af fraktionen på andre deponier, der kræver affaldet emballeret i bigbags og aflæsset med kran.

Forvaltningen foreslår i lighed med andre kommuner at etablere en henteordning for eternitplader i bigbags, hvor den enkelte affaldsproducent betaler de faktiske omkostninger til bortskaffelsen i modsætning til nu, hvor omkostningerne er en del af genbrugspladsgebyret. Det skal dog fortsat være muligt for private at aflevere op til 3 plader i den nuværende ordning.

Den nuværende ordning for erhvervs kunder, der afleverer større mængder asbestholdigt affald med lastbil på Randers Affaldsterminal, fortsætter uændret, dog således at krav til emballering og aflæsning med kran tilpasses de nugældende

arbejdsmiljøkrav.

Forslaget betyder, at forvaltningen vil udarbejde konkrete forslag til den nye ordning og de nødvendige ændringer i regulativerne for henholdsvis husholdnings- og erhvervsaffald.

Økonomi

Den nuværende ordning er finansieret via genbrugspladsgebyret, hvor genbrugspladserne opkræves almindeligt gebyr for deponeringsomkostningerne, i 2025 1.200,- kr./ton. moms frit. Hvis der etableres en selvstændig indsamlingsordning i bigbags, skal denne finansieres af brugerne. Konsekvenserne indregnes i takstbladet for 2026. Overslagsmæssigt skønnes forslaget at give en besparelse på driften af genbrugspladserne svarende til ca. 50,- kr. pr. husstand moms frit svarende til ca. 2,5 mio. kr. pr. år.

Udskiftning af et bølgeaternittag fra et hus på 140 kvadratmeter giver ca. 4 ton asbestholdigt affald. Hvis en indsamling i bigbags skal fuldt brugerfinansieres, vil omkostningen for kunden udgøre ca. 5.000,- kr. for bortskaffelse af affaldet plus omkostninger til transport og administration.

Punkt 37: Anmodning fra Claus Berggren, Venstre, vedr. Houmarksvej 136, Bjergby

00.01.00-G01-257-24

Indstilling

Sagen forelægges til beslutning.

Beslutning fra Erhvervs- og planudvalget, den 28. november 2024, punkt 146:

Drøftet.

Sagen sættes på miljø- og teknikudvalget til beslutning, Forvaltningen undersøger, om landbrugspligten kan ophæves som anført af borgeren.

Beslutning

Udvalget besluttede, at forvaltningen skal vejlede borgeren om, at der kan indsendes en ansøgning til konkret sagsbehandling.

Karen Lagoni deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Claus Berggren, Venstre, har i mail af d. 11. november 2024 fremsendt følgende:

Hej Claus

Tak for snakken

Hermed beskrivelse af det omtalte jordstykke og bygning.

Jeg har siden den oprindelige henvendelse ved Annie, måttet definere hvorledes det skal gøres hvis det skal blive en helhed.

Så ønsket er:

At overtage det på billedet afgrænsede område i regi af et selskab, som ville skulle stå for udlejning af bygningen til Bjergby Handel ApS, spm herefter vil benytte den til lager af redskaber til landbrugs og entreprenør maskiner. Om alt går som det skal, vil jeg med tiden søge at få hele arealet benyttet.

Jeg har haft kontakt med landbrugsstyrelsen, som vil nedlægge landbrugspligten såfremt kommunen vil udstede en landzonetilladelse.

Det fordeler sig ca. men 50% landbrugsjord og 50% bygning og omgivelser

Huset er idag ubenyttet og ikke vedligeholdt, hvorfor det på landsbyplan også vil bidrage oprydning og fremdrift i byen. Hvor der de senere år er ofret megen tid og økonomi på forsamlingshuset. Men vi desværre ser flere huse i forfald, hvorfor spiralen er nedadgående.

Skal der bruges yderligere oplysninger skal jeg gerne finde disse frem

Venlig hilsen

*Lars Iversen
Bjergby Handel ApS
Telefon 26210909*

Forvaltningen bemærker, at der ikke er modtaget en ansøgning om udstedelse af landzonetilladelse, og derfor ikke har sagsbehandlet muligheden for en landzonetilladelse. Forhold vedr. sagen er beskrevet i bilag 1.

Bilag

Notat vedr. Houmarksvej 136

Total.pdf

Vedr. Houmarksvej 136

Punkt 38: Forslag fra byrådsmedlem Jens Peter Hansen om ensartede regler for behandling af miljøgodkendelser

00.01.00-G01-14-25

Indstilling

Sagen forelægges til beslutning

Beslutning

Sagen blev ikke behandlet.

Sagsfremstilling

Byrådsmedlem Jens Peter Hansen, har i mail af 4. februar 2025 anmodet om at få behandlet en sag i miljø- og teknikudvalget jf. udvalgets forretningsorden § 3, stk. 4, således:

"Til udvalgsformand og direktør

Jeg anmoder om at nedenstående sættes på førstkommende MTU møde:

Ensartede regler for behandling af miljøgodkendelser

I sag 310 26. august 2024 besluttede byrådet, at miljøgodkendelser på virksomhedsområdet fremover behandles på miljø- og teknikudvalget. Jeg er nu blevet opmærksom på, at miljøgodkendelser for landbrugsvirksomheder med husdyr ikke skal behandles af miljø- og teknikudvalget. Med henblik på at ensrette behandlingen på tværs af virksomheder, stiller Jens Peter Hansen forslag om, at det indstilles til byrådet via miljø- og teknikudvalget, at

1. Beslutningen fra 26. august 2024 rulles tilbage og kompetence planen ændres i overensstemmelse med dette.

eller

2. Det beslutes, at miljøgodkendelser for husdyrbrug fremover behandles på miljø- og teknikudvalget, og kompetence planen ændres i overensstemmelse med dette."

Punkt 39: Gensidig orientering

00.22.04-G01-3-21

Beslutning

Intet særskilt at berette.

Karen Lagoni deltog ikke i sagens behandling.